

فیش منبر؛ رابطه آسمان و زمین، رابطه‌ای دو طرفه است

ویژه ایام فاطمیه

حضرت زهرا سلام الله علیها در روایتی می‌فرمایند: **مَنْ اصْعَدَ إِلَى اللَّهِ خَالِصَ عِبَادَتِهِ، اهْبَطَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ أَفْضَلَ مَصْلَحَتِهِ.** (بحار الانوار: ج ۶۷، ص ۲۴۹، ح ۲۵)

هر کس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت‌ها و برکات خود را برای او تقدیر می‌نماید.

رابطه میان آسمان و زمین، رابطه‌ای دو طرفه است که حالت بده بستان دارد. این رابطه، هم در عالم ماده برقرار است و هم در عالم معنویت. در عالم ماده، اگر انسان، درختان را از بین ببرد، جذب ابر و بارش باران کم می‌شود. در عالم معنا نیز چنین رابطه‌ای برقرار است. اگر انسان در زندگی خود نسبت به حضرت حق تقوا بورزد و تقوای خود را روانه عالم لاهوت کند، خداوند دریچه‌های رزق را بر او می‌گشاید؛ «و من يتق الله يجعل له مخرجا و یرزقه من حیث لا یحتسب» (طلاق/ آیه ۲ و ۳) محل نزول رزق از آسمان است؛ «و فی السماء رزقکم» مقصود از سما، جهت علو و بالاست که هم شامل آسمان ظاهر می‌شود و هم آسمان باطن. آب، منشأ حیات بر روی کره زمین است؛ «و جعلنا من الماء کل شیء حی» و تکوین و پیدایی این منشأ حیات در آسمان است. تقوا می‌تواند موجب جلب برکات آسمان ظاهر و باطن بشود.

یکی از اموری که انسان می‌تواند به داد و ستد آن با عالم معنا بپردازد، اخلاص است. انسانی که عبادت خالصانه خود را به سوی آسمان معنا و به سوی خداوند بفرستد، خداوند بهترین مصلحت‌های خود را برای او رقم می‌زند. اخلاص یعنی این که انسان در عبادات خود، غیر خدا را شریک نگرداند؛ انتظار نداشته باشد که به خاطر عبادتش او را تمجید کنند، انتظار نداشته باشد که به خاطر عبادتش از او ذکری به میان آید.^۱ یکی از نشانه‌های اخلاص در عبادت این است که انسان توجه کند که آیا عبادت او در حضور جمع، همان گونه‌ای است که در خلوت است. اگر در حضور جمع، نماز خود را با غلظت و آب و تاب بیشتری می‌خواند و بر کیفیت آن می‌افزاید و به بدن خود، انحنای بیشتری می‌دهد چنین فردی نه تنها اخلاص ندارد، بلکه مشرکی بیش نیست و این بسیار خطرناک است. اگر فردی انتظار دارد به خاطر عبادتش او را تمجید کنند، این شرک و بسیار

خطرناک است. چنین فردی خسر الدنيا و الآخرة است؛ زیرا در دنیا که وقت خود را به عبادت گذرانده و از بسیاری از خوشی‌های دنیا محروم مانده و در آخرت هم هیچ نصیبی نخواهد داشت و با سراب مواجه است؛ زیرا او رب‌های غیر حقیقی را پرستیده و گمان کرده تمجید آنها چیزی بر او می‌افزاید و در قیامت می‌فهمد که اینها هیچ آثاری از خود ندارند؛ «لا مؤثر فی الوجود إلا الله» بنابراین دست او خالی خواهد بود.

اما کسی که در عبادت خود اخلاص می‌ورزد بدون این که بفهمد خداوند بهترین مصلحت‌های خود را برای او رقم می‌زند. او به دنبال چیزی برای راحتی و خوشی خودش است، اما خداوند مصلحت او را در چیزی بالاتر می‌داند و «من حیث لا یحتسب» آن را برای او رقم می‌زند. می‌خواهد به کاری دست بزند، اما خداوند می‌داند که آن کار، او را به سوی هلاکت می‌برد و او را به طریقی منصرف می‌کند.